

Sygn. akt II Cz 292/13

POSTANOWIENIE

Dnia 22 kwietnia 2013 r.

Sąd Okręgowy w Świdnicy II Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Anatol Gul

Sędziowie: SO Aleksandra Żurawska

SO Piotr Rajczakowski

po rozpoznaniu w dniu 22 kwietnia 2013r. w Świdnicy na posiedzeniu niejawnym zażalenia wierzyciela (...) w W. na postanowienie Sądu Rejonowego w Świdnicy z dnia 20 lutego 2013 r., sygn. akt I Co 3854/13, w sprawie przy udziale dłużnika R. H. nadanie klauzuli wykonalności na rzecz następcy prawnego wierzyciela

p o s t a n a w i a:

oddalić zażalenie.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 20 lutego 2013 r. Sąd Rejonowy oddalił wniosek (...) w W. o nadanie na jego rzecz – jako następcy prawnego wierzyciela (...) S.A. w W. - klauzuli wykonalności nakazowi zapłaty z dnia 21 października 2011 r., wydanego w sprawie I Nc 3513/11 przeciwko R. H.. Sąd wskazał, że wnioskodawca przedłożył wprawdzie poświadczone przez występującego w sprawie radcę prawnego odpisy wyciągu z umowy przelewu wierzytelności z dnia 9 grudnia 2011 r. oraz wyciągu aneksu nr 1 do tej umowy, jednakże dokumenty te nie spełniają wymagań stawianych przez art. 788 § 1 kpc. Z odpisów tych wynika bowiem, że notariusz, który poświadczył zgodność wyciągów z umową główną oraz z aneksem do tej umowy w swoim poświadczeniu wskazał jedynie, że na oryginałach dokumentów zostały poświadczone podpisy przez notariusza, przed którym umowa i aneks były podpisywane. Z odpisów tych nie wynika jednak, czyje podpisy zostały tam urzędowo poświadczone. W ocenie Sądu, do takiego ustalenia nie jest wystarczające wskazanie na wyciągach kto reprezentował strony umowy i aneksu, gdyż urzędowe poświadczenie podpisu musi dokładnie wskazywać osobę, której podpis został urzędowo poświadczony. Takich informacji powyższe dokumenty nie zawierają. Dodatkowo Sąd zauważył, że także odpis Załącznika nr 1 do Umowy, który został przedłożony przez wnioskodawcę w formie kserokopii luźnych kartek nie połączonych z wyciągiem z umowy oraz z nieczytelnymi pieczęciami nie stanowi dokumentu, o którym mowa w art. 788 kpc. Załącznik ten nie został bowiem w żaden sposób połączony integralnie z umową główną, ani nie znajdują się na nim podpisy osób, które w imieniu stron umowy wskazywałyby, że wymienione w nim wierzytelności stanowiły przedmiot umowy głównej. Skoro na tym załączniku brak jakichkolwiek podpisów, to z oczywistych względów dokument ten nie spełnia wymagań stawianych przez art. 788 kpc. Zdaniem Sądu, charakter dokumentu z art. 788 kpc nie nadaje Załącznikowi jego poświadczenie za zgodność z oryginałem przez reprezentującego wnioskodawcę radcę prawnego, gdyż zgodnie z art. 129 § 3 kpc jedynie takie poświadczenie, a nie dokument, który jest nim poświadczony, ma charakter dokumentu urzędowego.

W zażaleniu na powyższe postanowienie wnioskodawca, wnosząc o jego uchylenie, zarzucił:

I. naruszenie przepisów postępowania cywilnego tj. art. 129 § 2 w zw. z § 3 kpc i art. 788 § 1 kpc poprzez błędne przyjęcie, że załączone przez wnioskodawcę dokumenty w postaci wyciągu z umowy z dnia 9 grudnia 2011 r. wraz z Załącznikiem nr 1 do aneksu do umowy sprzedaży wierzytelności z dnia 9 grudnia 2011 r. nie spełniają wymogów formalnych świadczących o przejściu uprawnień na rzecz (...) w W. ,

II. naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 2 § 2 w zw. z art. 96 pkt 2 ustawy z dnia 14 lutego 1991 r. Prawo o notariacie (Dz. U. Z 2008 r., Nr 189, poz. 1198 ze zm.) poprzez błędne przyjęcie, że wyciąg z umowy sprzedaży wierzytelności z dnia 9 grudnia 2011 r. wraz załącznikiem nr 1 do tej umowy nie ma charakteru dokumentu urzędowego,

III. sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego, polegająca na nieuzasadnionym przyjęciu, że wnioskodawca nie wykazał przejścia uprawnień na jego rzecz – jako przejmującego wierzytelność – zgodnie z wymogami art. 788 § 1 kpc.

Sąd Okręgowy zważył. Zażalenie podlegało oddaleniu. Możliwość nadania klauzuli wykonalności w trybie przepisu art. 788 kpc, tj. po przejściu uprawnienia lub obowiązku na inną osobę, jest uzależniona od spełnienia przesłanki wykazania tego przejścia za pomocą dokumentu urzędowego lub prywatnego z podpisem urzędowo poświadczonym. Zgodnie z powyższą regulacją, w postępowaniu o nadanie klauzuli wykonalności na rzecz następcy prawnego wierzyciela lub przeciwko następcy prawnemu dłużnika, sąd bada czy zostały spełnione przesłanki określone w art. 788 § 1 kpc, tj. czy przejście uprawnienia (obowiązku) nastąpiło po powstaniu tytułu egzekucyjnego lub w toku sprawy przed jego wydaniem oraz czy przejście to wykazane zostało dokumentem urzędowym lub prywatnym z podpisem urzędowo poświadczonym. Takiej też weryfikacji poddany został wniosek złożony w niniejszej sprawie oraz dołączone do niego dokumenty, a jej wynikiem była zasadna konstatacja Sądu pierwszej instancji, że wnioskodawca nie wykazał przejścia na niego uprawnienia przysługującego uprzednio wierzycielowi (...) S.A. w W., potwierdzonego nakazem zapłaty wydanym przez Sąd Rejonowy w Wałbrzychu w dniu 21 października 2011 r. w sprawie o sygn. akt I Nc 3513/11. Wobec powyższego, podniesione w zażaleniu zarzuty naruszenia przepisów prawa oraz sprzeczności istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego we wskazanym zakresie, ocenić należy jako chybione. Do wniosku o nadanie klauzuli wykonalności na jego rzecz wnioskodawca dołączył kserokopię wyciągu z umowy sprzedaży wierzytelności z dnia 9 grudnia 2011 r. oraz kserokopię wyciągu z aneksu do tej umowy, sporządzonego w dniu 4 stycznia 2012 r., przy czym zgodność tych wyciągów z oryginałami dokumentów prywatnych (umową cesji wierzytelności oraz aneksem do niej) została notarialnie poświadczona. Z adnotacji zawartych pod umową cesji wierzytelności i aneksem wynika, że podpisy złożone pod w/w dokumentami również zostały poświadczane notarialnie, co niewątpliwie nadaje tym dokumentom walor dokumentów prywatnych z podpisami urzędowo poświadczonymi. Wyciągi zostały nadto potwierdzone, jako zgodne z oryginałami, przez pełnomocnika wnioskodawcy, podobnie jak Załącznik nr 1 do aneksu do umowy. Zgodzić się zatem należy ze skarżącym, że umowa cesji (z uwzględnieniem aneksu) wyczerpuje ustawowy wymóg określony w art. 788 § 1 kpc w zw. z art. 129 § 3 kpc. Z treści tej umowy nie wynika jednak jakie dokładnie wierzytelności były przedmiotem obrotu między (...) S.A. w W. a wnioskodawcą, a jedynie, że był nim (...), którego ostateczna wysokość wyszczególniona została w Załączniku nr 1 do aneksu. Słusznie przy tym zauważył Sąd Rejonowy, że do wniosku nie został dołączony ten Załącznik, a wnioskodawca przedłożył jedynie składający się z kilku stron dokument (w formie kserokopii luźnych kartek), w którym sprecyzowano szczegółowo zobowiązanie dłużnika R. H., przy czym nie sposób przypisać mu waloru dokumentu urzędowego, czy też dokumentu prywatnego z podpisem urzędowo poświadczonym. Pieczęć pełnomocnika wnioskodawcy na tych kilku stronach Załącznika nr 1 w brzmieniu: „za zgodność z oryginałem świadczy radca prawny K. P.” jest bez znaczenia, skoro z żadnej części tej kserokopii nie wynika, że w oryginale ma ona charakter dokumentu prywatnego z podpisem urzędowo poświadczonym lub też dokumentu urzędowego. Zgodnie z treścią przepisu art. 129 § 3 kpc poświadczenie zgodności z oryginałem odpisu dokumentu przez występującego w sprawie pełnomocnika strony w osobie radcy prawnego nadaje temu poświadczeniu charakter urzędowego. Oznacza to, że poświadczony przez pełnomocnika odpis dokumentu ma charakter dokumentu urzędowego w tym znaczeniu, że potwierdza się w nim z mocą dokumentu urzędowego istnienie dokumentu źródłowego o treści takiej samej, jak odpis (vide: uchwała Sądu Najwyższego z dnia 21 grudnia 2010 roku, sygn. akt III CZP 94/10, OSNC 2011/9/91). Przywołane przez pełnomocnika wnioskodawcy orzecznictwo, trafne w stosunku do wyciągu z umowy cesji oraz wyciągu z aneksu do tej umowy, nie może być uzasadnieniem dla istnienia Załącznika nr 1 jako dokumentu posiadającego cechy wymagane przez przepis art. 788 § 1 kpc. Przyjęcie wywodów skarżącego oznaczałoby bowiem, że jego poświadczenie nadaje dowolnemu pismu charakter urzędowy, a taki skutek jest oczywiście wykluczony. Ponadto, przedkładanie przez zawodowego pełnomocnika nieczytelnych załączników czy dokumentów łączy się z ryzykiem oddalenia wniosku

jako niespełniającego ustawowych wymogów. Równocześnie nie może zasługiwać na akceptację postawa, w której dokumenty, w oparciu o które ma nastąpić wydanie orzeczenia, strona przedkłada dopiero na etapie postępowania zażaleniowego. Dopiero w tym stadium przedłożone zostały np. dokumenty zawierające czytelne pieczęcie, czy też dokumenty, z których wynika, że także poszczególne, przedłożone wcześniej, odpisy określonych stron Załącznika nr 1 do aneksu do umowy sprzedaży wierzytelności z dnia 9 grudnia 2011 roku, dotyczące się dłużnika R. H., również poświadczane zostały przez notariusza za zgodność z oryginałem. Przepis art. 394 § 3 kpc in fine przewiduje wprawdzie możliwość wskazania w zażaleniu faktów i dowodów, niemniej jednak dotyczy to wyłącznie „nowych” faktów i dowodów, a zatem nie ma on zastosowania w sytuacji, w której strona już na wstępie zaniedbuje swoje obowiązki i pomimo możliwości nie powołuje wszystkich faktów i nie przedstawia wszystkich dowodów. Zauważyć też trzeba, że nie sposób zaaprobować przedstawionego w zażaleniu poglądu, jakoby w momencie powzięcia wątpliwości co do treści załączonych dokumentów, przewodniczący w Sądzie Rejonowym winien był wezwać wnioskodawcę na podstawie art. 130 kpc do ich poprawienia, bądź uzupełnienia. Przewidziany w tymże przepisie tryb naprawy obejmuje bowiem jedynie konwalidację braku należytej opłaty od pisma procesowego oraz uzupełnienie jego braków formalnych. Dostarczenie czytelnych załączników do pisma procesowego nie może być uznawane za wymóg formalny pisma, którego nieuzupełnienie w wyznaczonym terminie skutkować winno zwrotem pisma (pozwu, wniosku, czy innego pisma procesowego). Wymogu takiego nie stawiają bowiem przepisy art. 126 kpc, 126^{((1))} kpc, art. 128 kpc czy art. 187 kpc, stosowane do postępowania klauzulowego na mocy odesłania zawartego w przepisie art. 13 § 2 kpc. Braku w tym zakresie nie sposób poczytać wreszcie za brak uniemożliwiający nadanie sprawie prawidłowego biegu w rozumieniu przepisu art. 130 § 1 kpc. Skutkować może on, co najwyżej, tak jak w rozpoznawanej sprawie, oddaleniem wniosku wobec nieudowodnienia podnoszonych twierdzeń (art. 6 kc i art. 232 zd. 1 kpc w zw. z art. 13 § 2 kpc).

Z powyższych względów Sąd Okręgowy, stosownie do treści art. 385 kpc w zw. z art. 397 § 2 zd. 1 kpc i z art. 13 § 2 kpc, oddalił zażalenie jako nieuzasadnione.